

Культура охорони праці

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет

Бібліотека

Культура охорони праці

Рекомендаційний покажчик літератури

Миколаїв
2019

УДК 331.45
К90

Укладачі: А. А. Ястремська, зав. відділом бібліотеки

Редактори: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ
Д. В. Ткаченко, зав. відділом бібліотеки

Культура охорони праці : рек. покажч. літ. / уклад. . А.
К90 А. Ястремська ; за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. – Ми-
колаїв : МНАУ, 2019. – 80 с.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2019

© Бібліотека Миколаївського НАУ,
2019

ПЕРЕДМОВА

В бібліографічному покажчику «Культура охорони праці» присвячений організаційним засадам та документальному забезпеченню функціонування системи управління охороною праці, вимогам безпеки і гігієни праці під час виконання різноманітних технологічних процесів на підприємствах в т.ч. на підприємствах АПК.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет з питань охорони праці.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Бібліографічний покажчик розрахований на студентів, бакалаврів, магістрів, аспірантів та викладачів, а також керівників, спеціалістів служб охорони праці та інших посадових осіб, які відповідають за безпеку виконання робіт на підприємствах.

ВСТУП

Поняття «Культура охорони (безпеки) праці» з'явилося порівняно недавно і застосовується, мабуть, поки що у вузькому колі спеціалістів. Є підстави вважати, що більшість працівників на виробництві, у тому числі спеціалісти служб охорони праці, знають, що таке культура, якість, дисципліна праці, але про поняття «культура охорони (безпеки) праці» мають недостатнє уявлення.

Культуру охорони праці (КОП) можна визначити як систему і методи вирішення проблем охорони праці, що склалися на цьому підприємстві, традиції, цінності, переконання, норми та правила, які формують характерний імідж підприємства (фірми, компанії), що визначає безпечний стиль поведінки персоналу, приймається його більшістю, забезпечує вирішення цільових завдань і заданий рівень безпеки.

Працезахоронна культура є обов'язковою складовою професійної культури спеціаліста, оскільки не можна бути професіоналом, не володіючи знаннями у цих питаннях. Тому в професійній освіті КОП є первинним щодо становлення та підготовки спеціаліста-професіонала.

Поняття культури охорони праці має інтеграційний характер і включає, з одного боку — безпеку як мету, а з іншого — культуру, у взаємозв'язку з якою реалізується ця мета.

Культура охорони праці = безпека + культура.

За своїм змістом культура охорони праці включає ряд складових:

- організаційна культура і культура поведінки;
- культура взаємин персоналу (по вертикалі та по горизонталі);

- якість, культура і дисципліна праці, культура робочого місця;
- культура роботи з нормативною та організаційно-розпорядчою документацією, виконавська дисципліна;
- шанобливе ставлення до вст-новлених норм і правил (додержання цих норм);
- пропаганда культури безпеки праці.

Розглянемо деякі з цих складових детальніше.

Організаційна культура — це система загальних цінностей, правил і норм поведінки, яка охоплює практично усі види дій на підприємстві (в організації), у тому числі охорону праці, і розглядається як ефективний інструмент, що орієнтує і дає змогу мобілізувати усі підрозділи та окремих осіб на спільні цілі. Вона передбачає створення адекватного психологічного клімату в колективах, формування командного духу, почуття причетності й особистої відповідальності за справи, недоліки та проблеми підприємства. За образним висловом, організаційна культура не лежить на поверхні, її важко «відчутти». Про неї можна говорити тільки як про душу: або вона є, або її немає.

Виділяють кілька компонентів, що характеризують ту або іншу організаційну культуру: усвідомлення працівником себе і свого місця в організації; комунікаційна система і мова спілкування; зовнішній вигляд, одяг і уявлення себе на робочому місці; усвідомлення робочого часу, ставлення до нього та його використання; цінності та норми поведінки; формування командного духу, почуття причетності й особистої відповідальності за справу тощо.

Культура, хоча вона і виражається через індивідуальний прояв, у той же час має громадський, колективний або, як зараз прийнято говорити, корпора-

тивний характер. Формування корпоративної культури у тому числі передбачає створення для співробітників таких соціальних, санітарно-побутових, психологічних та інших умов, у яких вони не лише почуватимуть себе комфортно, але й прагнутимуть працювати безпечно з максимальною віддачею; коли люди одержують задоволення від своєї роботи. Для цього необхідно не лише стимулювати, але й ви-знавати важливість ролі кожного працівника у загальних справах, розширювати їхню участь в управлінні, піклуватися про підвищення їхньої кваліфікації та особистісне зростання тощо.

Культура взаємин персоналу. Є основою усієї діяльності підприємства (організації, фірми, компанії), яка пе-редбачає і задає певні загальні рамки поведінки та діяльності працівників. Проявляється у шанобливому ставленні один до одного, співпраці, у тому числі осіб, які здійснюють управління, організацію, нагляд, виконання.

Культура взаємин завжди будується на міжособистісних і міжгрупових стосунках і багато в чому визначає соціально-психологічний клімат у трудових колективах і навпаки — клімат визначає культуру взаємин між членами трудового колективу. Її показниками є: прагнення до збереження цілісності групи (команди), сумісність, спрацьованість, згуртованість, контактність, відкритість, відповідальність. З упевненістю можна стверджувати, що соціально-психологічний клімат і характер взаємин в окремих підрозділах багато в чому визначають виробничі успіхи підприємства і рівень безпеки праці. Під час організації та здійснення нагляду спеціалістам охорони праці варто керуватися певними принципами взаємин з особами, дії яких контролюються.

Нерозумно вимагати від працівника те, що він не в змозі виконати, оскільки це породить тільки неслухняність і нешанобливе ставлення до контролюючої особи. Тому необхідно чітко окреслити межі дозволеного і того, що вимагають.

Коли працівник відкрито кидає виклик непокори або порушує прийняті норми і правила, діяти треба рішуче, але коректно; бути принципово вимогливим, але не допускати грубості, хамства, приниження як щодо підлеглих, так і щодо осіб, яких перевіряють, у тому числі до порушників.

Під час проведення наглядових дій бачити відмінність між свідомою непокорою, елементарною безвідповідальністю, яка проявляється, і помилками, викликаними незнанням, нерозумінням або обставинами, що склалися.

Якість, культура і дисципліна праці є найбільш узагальнюючими складовими культури безпеки. Здатність конкурувати найбільше залежить від якості послуг, що надаються, культури та дисципліни праці, надійності підприємства. Сьогодні ці поняття є ключовими при характеристиці будь-якого підприємства, їх рівень визначають: передова (досконаліша, безпечніша) технологія, шанобливе ставлення до встановлених правил, неухильне дотримання регламентованих дій персоналом, культура і дисципліна виробництва, порядок утримання та виконання організаційно-розпорядчої документації тощо.

Культура виробництва у цілому забезпечується і підтримується виконанням вимог до організації робочих місць, виробничих приміщень, режиму праці та відпочинку, спецодягу, до виконавців і організаторів робіт, адміністрації. Раціональна організація робочого

місця є однією з умов, що сприяють збереженню високого рівня працездатності (продуктивності) та безпеки людей, і у зв'язку з цим вона повинна відповідати цілком певним вимогам. Бруд, засміченість, хаотичне зберігання інструменту і матеріалів, невпорядкованість руху транспортно-технологічних засобів — це не лише ознаки низької культури, але й передумови для травм. І прикладів цього можна навести скільки завгодно.

Необхідною умовою культури виробництва взагалі та культури безпеки зокрема є застосування сучасних, безпечних технологій, що виключають застосування важкої фізичної праці, тривалий вплив на людину шкідливих і небезпечних виробничих факторів, монотонність процесів, перебування її в зоні підвищеного ризику під час виконання окремих технологічних операцій. Усе це можливо на основі механізації та автоматизації виробництв, спорудження спеціалізованих термінальних комплексів, вирішення інших локальних проблем організаційними або технічними заходами.

Формування працезохоронної культури також пов'язане з таким поняттям, як менеджмент гігієни та безпеки праці, що включає запобігання (профілактику) нещасним випадкам і професійним захворюванням. У його основі — сучасні методи діагностики надійності технічних систем, аналіз і оцінка професійних ризиків, облік впливу людського фактора, психологічний супровід.

Важливими складовими культури охорони праці є впровадження сучасних інформаційних технологій та інших інноваційних рішень, відображення прагнень менеджменту підприємств проводити працезохоронну політику, проголошення у зв'язку з цим цілей і завдань

щодо поліпшення умов праці, зниження професійних ризиків і на цій основі — зниження рівня виробничого травматизму.

Пропаганда культури безпеки праці та культура пропаганди. Усі складові культури безпеки вимагають від персоналу підприємства певної ідеології, відповідно до якої і здійснюватиметься конкретна, у тому числі працезахоронна діяльність, що забезпечує досягнення заданих цілей безпеки. З іншого боку, носіями культури (якої б то не було) є люди і в першу чергу — спеціалісти з охорони праці. Тому починати треба з власної культури спеціалістів служби охорони праці. Вони повинні нести культуру в маси, формувати її та пропагувати. Завдання полягає в тому, щоб знайти такі способи пропаганди та управлінські важелі мотиваційного впливу на людей, щоб вони усвідомили необхідність додержання культури безпеки праці. У психологічному плані культура охорони праці тісно пов'язана з поняттям ментальності, тому треба добиватися, щоб вона формувала ідеологію безпеки та привабливий імідж підприємства.

Культура взагалі і культура охорони праці — поняття досить широкі і, на жаль, часто відсутність відповідної культури є причиною усіх негативних явищ не лише в політичній та економічній сферах діяльності, у суспільстві в цілому, але й у галузі охорони праці. Ну і, звичайно ж, культура охорони праці несумісна з високим рівнем травматизму.

Сьогодні вже можна говорити про культуру охорони праці в Україні та розглядати її як одну з важливих складових працезахоронної політики. Отже, ми наближаємося до стандартів управління, прийнятих у цивілізованих компаніях. По суті, йдеться про форму-

вання нової культури управління. І від нас залежить, чи впадуть зерна культури на благодатний ґрунт, чи проростуть і чи дадуть сходи.

Джерело:

Романчук А. Складові культури охорони праці / Р. Романчук // Охорона праці. – 2012. - № 9. – С. 26-27.

Основи охорони праці

1. Богданова О. Оцінюємо систему безпеки праці / О. Богданова // Охорона праці. – 2016. – № 1. – С. 12-15.

Розглянуто показники, за якими можна визначити результативність системи управління гігієною та безпекою праці організації.

2. Богданова О. Програми розвитку безпечної поведінки / О. Богданова // Охорона праці. – 2014. – № 5. – С. 24-29.

Про впровадження програми з безпечної поведінки на підприємстві.

3. Богданова О. Справжній мудрець не вчить. Він вчиться / О. Богданова // Охорона праці. – 2017. – № 9. – С. 4-7.

Як донести до працівника інформацію з виробничої безпеки.

4. Богданова О. Міжнародна освіта з охорони праці. Що може перейняти Україна? / О. Богданова // Охорона праці. – 2018. – № 6. – С. 6-9.

5. Ведерніков М. Д. Нормування праці : навч. посіб. / М. Д. Ведерніков, О. О. Чернушкіна. – Львів : Новий Світ-2000, 2011. – 372 с.

6. Гандзюк М. П. Основи охорони праці : підруч. / М. П. Гандзюк, Є.П. Халімовський, М.О. Жалібо ; за ред. М. П Гандзюк. - 4-е вид. - Електрон. текст. дані. - К. : Каравела, 2008. - 392 с.

7. Геврик Є. О. Охорона праці : навч. посіб. / Є. О. Геврик. – 3-є вид., виправл. та доп. – К. : Ніка-Центр, 2007. – 376 с.

Основні соціально-економічні, правові та організаційні питання охорони праці на виробництві, сучасні вимоги виробничої санітарії та навколишнього середовища, техніки безпеки, а також способи та засоби пожежогашіння.

8. Геврик Є. О. Техніка безпеки : навч. посіб. / Є. О. Геврик, Г. В. Сомар, Н. П. Пешко. – К. : Ельга, 2007. – 316 с.

Розглянуто теоретичні основи техніки безпеки, моделі безпечності праці в системі "людина - машина - середовище".

9. Гогіташвілі Г. Г. Основи охорони праці : навч. посібн. / Г. Г. Гогіташвілі, В. М. Лапін. – 4-те вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2008. – 302 с.

Управління охороною праці на рівні підприємства, галузі, регіону. Основні положення законодавства України про охорону праці.

10. Гончарюк О. М. Роль і значення охорони праці / О. М. Гончарюк // Безпека життєдіяльності. – 2015. – № 8. – С. 19-21.

11. Грибан В. Г. Охорона праці : навч. посіб. / В. Г. Грибан, О. В. Негодченко. — К. : ЦУЛ, 2009. – 280 с.

Основні соціально-економічні, правові та організаційні питання охорони праці на виробництві, сучасні вимоги виробничої санітарії та навколишнього середовища, техніки безпеки, а також способи та засоби пожежогашіння.

12. Гришук М. В. Основи охорони праці : підруч. / М. В. Гришук. — К. : Кондор, 2008. — 240 с.

13. Дуброва Н. Навчання та перевірка знань із питань охорони праці працівників закладів освіти: нові

вимоги / Н. Дуброва // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 2. – С. 30-33.

14. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці : підруч. / В. Ц. Жидецький. – Львів : Афіша, 2004. – 318 с.

15. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці : підруч. / В. Ц. Жидецький. – 3-тє, перероб. і доп. – Львів : УАД, 2006. – 336 с.

16. Жукова Ю. Охорона праці при роботі з комп'ютером / Ю. Жукова // Охорона праці. – 2016. – № 2. – С. 51.

Про психофізіологічне розвантаження та вимоги щодо дотримання режимів праці й відпочинку користувачів.

17. Звягінцева В. "Природна" смерть на робочому місці / В. Звягінцева, К. Українцева // Охорона праці. – 2016. – № 6. – С. 50-52.

До чого призводять неякісний медогляд і небажання роботодавця зменшити фізичне навантаження працівника.

18. Здановський В. Г. Про порядок побудови системи управління охорони праці підприємства з урахуванням ризик-орієнтованого підходу / В. Г. Здановський // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2017. – № 4. – С. 65-73.

19. Здановський В. Г. Удосконалення системи охорони праці в Україні на сонові ризик-орієнтованої моделі / В. Г. Здановський // Безпека життєдіяльності. – 2018. – № 3. – С. 32-35.

20. Зеркалов Д. В. Охорона праці в галузі: загальні вимоги [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Д. В. Зеркалов. — К.: Основа, 2011. — 551 с. — Режим доступу :

<https://www.twirpx.com/file/758929/>. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

21. Іваськевич І. О. Основи охорони праці : навч. посіб. / І. О. Іваськевич. — Тернопіль : Економічна думка, 2007. — 264 с.

22. Катренко Л. А. Охорона праці : навч. посіб. / Л. А. Катренко, Ю. В. Кіт, І. П. Пістун. — Суми : Університетська книга, 2004. — 496 с.

23. Катренко Л. А. Охорона праці в галузі освіти : навч. посіб. / Л. А. Катренко, І. П. Пістун. — Суми : Університетська книга, 2004. — 304 с.

Основні відомості з правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних заходів і засобів збереження здоров'я та працездатності людей.

24. Керб Л. П. Основи охорони праці : навч. посіб. / Л. П. Керб. — 2-ге. — К. : КНЕУ, 2006. — 216 с.

25. Колесник С. Виховуємо культуру безпеки / С. Колесник // Охорона праці. — 2016. — № 12. — С. 28-29.

Оцінка свого ставлення до охорони праці сприяє організації безпечного виробництва.

26. Колесник С. Кесареві кесарева, а Богові Богово / С. Колесник // Охорона праці. — 2016. — № 3. — С. 14-15.

Які функції не повинен брати на себе спеціаліст з охорони праці.

27. Колесник С. Сам контролюю, сам і порушую / С. Колесник // Охорона праці. — 2017. — № 3. — С. 44-45.

Про порушення норм охорони праці фахівцями з охорони праці.

28. Колесник С. Хто забув про сани влітку? / С. Колесник // Охорона праці. — 2016. — № 11. — С. 32-34.

Які заходи має містити план підготовки підприємства до роботи в осінньо-зимовий період.

29. Колесник С. Охорона праці на Миколаївщині / С. Колесник // Охорона праці. – 2018. – № 2. – С. 15-17.

30. Колесник С. Простий ручний, але небезпечний / С. Колесник // Охорона праці : наук.-виробн. журн. – 2017. – № 11. – С. 38-39.

Правила безпеки під час використання ручного немеханізованого інструменту.

31. Лисюк М. О. Організація та проведення аудиту охорони праці на підприємстві / М. О. Лисюк // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2018. – № 1. – С. 65-89.

32. Лисюк М. О. Працезахоронна діяльність як форма соціальних відносин на виробництві / М. О. Лисюк, А. С. Лисюк // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2013. – № 4. – С. 15-19.

33. Лисюк С. Д. Рекомендації щодо планування та оцінки виконання заходів поліпшення стану охорони праці та промисловлі безпеки / С. Д. Лисюк // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2017. – № 1. – С. 28-31.

34. Лисюк М. Служба ОП на підприємстві: організація та вимоги / М. Лисюк // Охорона праці і пожежна безпека. – 2018. – № 2. – С. 6-15.

35. Медведєв Е. Н. Основи охорони праці : навч. посібник / Е. Н. Медведєв, Г. Ф. Сорокін. – К. : Професіонал, 2008. – 208 с.

36. Михальченко Г. Г. Система охорони здоров'я та праці як складова формування людського капіталу в

Україні[Електронний ресурс] / Г. Г. Михальченко, Б. Б. Кобилянський // Соціально-трудова відносина: теорія та практика . — 2017. — № 1. — С. 89-98. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/stvttp_2017_1_8. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

37. Моїсеєнко О. "Довгоріш" охорони праці / О. Моїсеєнко // Охорона праці. — 2016. — № 1. — С. 16-19.

Про проблеми охорони праці, які залишаються невирішеними протягом тривалого часу.

38. Моїсеєнко О. Кому що винен... виконую / О. Моїсеєнко // Охорона праці. — 2016. — № 2. — С. 25-27.

Про посадові інструкції та місце охорони праці в них.

39 Моїсеєнко О. Непомітна, але наочна / О. Моїсеєнко // Охорона праці. — 2017. — № 1. — С. 32-34.

Як добирати і де розміщувати плакати з охорони праці.

40. Моїсеєнко О. Охорона праці в технологічній документації О. Моїсеєнко // Охорона праці. — 2017. — № 2. — С. 12-14.

Як визначити і внести вимоги з охорони праці у відповідні документи.

41. Нагайчук О. Не пасербиці, а дочки / О. Нагайчук // Охорона праці. — 2017. — № 7. — С. 14-15.

Досвід використання системи дистанційного навчання MOODLE під час викладання у ВНЗ дисциплін безпека життєдіяльності (БЖД) і основи охорони праці (ООП).

42. Небоженко К. В. Поняття та сутність охорони праці [Електронний ресурс] / К. В. Небоженко // Публічне право. — 2014. — № 2. — С. 269-273. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2014_2_40. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

43. Міхеева М. Ю. Методологічні засади оцінки та аналізу стану умов та безпеки праці на робочих місцях / М. Ю. Міхеева, Ю. А. Кириченко, І. А. Богатчук // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2015. – № 3. – С. 57-64.

44. Новік І. М. Культура охорони праці - абсолютно нова концепція / І. М. Новік // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2015. – № 3. – С. 95-100.

45. Олійник О. Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент формування безпечних умов праці / О. Олійник // Україна: аспекти праці. – 2018. – № 3. – С. 30-35.

46. Основи охорони праці : підруч. / О. І. Запорожець, О. С. Протоєрейський, Г. М. Франчук, І. М. Боровик. — К. : ЦУЛ, 2009. — 264 с.

47. Основи охорони праці : навч. посіб. / Р. М. Івах, Я. І. Бедрій, Б. О. Білінський, М. М. Козяр. — 4-те вид., перероб. і доп. — К. : Кондор, 2011. – 464 с.

48. Основи охорони праці та екологічна безпека : довідник / [О. В. Полярус, Є. А. Подольська, С. В. Мінка та ін.] — Х. : Вид-во НУА, 2013. — 432 с.

49. Приймак Г. М. Охорона праці та техніка безпеки у бджільництві / Г. М. Приймак // Пасіка. – 2015. – № 7. – С. 7-9. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/1470338/>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

50. Павлющенко С. Поліпшення умов праці - справа честі / С. Павлющенко // Охорона праці. – 2015. – № 10. – С. 48-49.

Про необхідність створення належних умов праці на робочому місці, що відповідають санітарно-гігієнічним вимогам.

51. Почтаренко П. Охорона праці в ПТУ / П. Почтаренко // Охорона праці. – 2016. – № 12. – С. 32-33.

Про безпеку учнів професійно-технічних училищ під час виробничого навчання і виробничої практики.

52. Рожков А. Організація забезпечення техногенної безпеки підприємств / А. Рожков // Охорона праці і пожежна безпека. – 2015. – № 4. – С. 40-45.

53. Селявін Д. Зупинитися за крок до біди / Д. Селявін // Охорона праці. – 2016. – № 12. – С. 30-31.

Методи і процеси залучення персоналу підприємства до виявлення небезпечних ситуацій.

54. Селявін Д. Береженого Бог береже / Д. Селявін // Охорона праці. – 2017. – № 1. – С. 30-31.

Як впровадити процедуру "Блокування/маркування" і хто відповідає за її підтримку.

55. Серіков Я. О. Основи охорони праці : навч. посіб. / Я. О. Серіков. — Харків : ХНАМГ, 2007. — 227 с.

56. Сліпачук О. А. Культура профілактики в сфері безпеки праці / О. А. Сліпачук, Н. В. Романенко // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2018. – № 3. – С. 18-24.

57. Смолкін І. Н. Типові порушення роботодавцями вимог з охорони праці та відповідальність за порушення / І. Н. Смолкін // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2016. – № 1. – С. 65-69.

58. Солодчук Л. Навчання з питань охорони праці: будуть зміни / Л. Солодчук // Охорона праці : наук.-виробн. журн. – 2018. – № 4. – С. 16.

Кому передадуть функції щодо організації навчання з питань охорони праці.

59. Сопільняк В. Порушення та їх прикрі наслідки / В. Сопільняк // Охорона праці і пожежна безпека. – 2015. – № 3. – С. 34-37.

Про нехтування охорони праці на виробництві.

60. Рожков А. Організація забезпечення техногенної безпеки підприємств / А. Рожков // Охорона праці і пожежна безпека. – 2015. – № 4. – С. 40-45.

61. Сторожук В. М. Виробничий шум: природа та шляхи зниження : навч. посіб. / В. М. Сторожук ; за ред. В. С. Джигиря. – К. : Основи, 2003. – 384 с.

62. Таїрова Т. М. Дослідження проблемних питань охорони праці в Україні / Т. М. Таїрова // Безпека життєдіяльності. – 2017. – № 5. – С. 29-31.

63. Тимченко Ф. Бережемо людей - зберігаємо бізнес / Ф. Тимченко // Охорона праці. – 2018. – № 5. – С. 14-17.

Як забезпечити безпеку працівників і безперервність бізнесу в кризових ситуаціях.

64. Ткачук К. Н. Охорона праці та безпека життєдіяльності у концепції розвитку людини [Електронний ресурс] / К. Н. Ткачук, Д. В. Зеркалов // Проблеми охорони праці в Україні. — 2013. — Вип. 26. — С. 32-44. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/por_2013_26_7. — Дата останнього доступу: 09.01.2018.

65. Федоренко М. Експертизи, пов'язані з безпекою праці: які бувають та коли проводять / М. Федоренко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 5. – С. 26-29.

66. Федоренко М. Навчання працівників у закладі освіти: що варто знати / М. Федоренко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 12. – С. 30-34.

67. Федоренко М. Чи потрібна інструкція з охорони праці для "білих комірців"? / М. Федоренко // Охорона праці : наук.-виробн. журн. – 2017. – № 12. – С. 38-39.

Організація безпечної праці офісних працівників - користувачів ПК та іншої комп'ютерної техніки.

68. Цибульська О. По-новому про відоме, або Читаючи Закон... / О. Цибульська // Охорона праці : наук.-виробн. журн. – 2017. – № 11. – С. 18-20.

Про обов'язки працівників щодо дотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці відповідно до ст. 14 Закону "Про охорону праці".

69. Шевчук Л. 5 запитань про навчання та інструктажі з охорони праці / Л. Шевчук // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 2. – С. 26-29.

70. Шишков В. Правила з охорони праці: потрібна процедура, а не заборона / В. Шишков // Охорона праці. – 2018. – № 12. – С. 18-19.

Правила з охорони праці - це не перелік заборон, а зібрання процедур безпечного виконання робіт. Потрібно опрацювати єдині підходи до створення правил і закріпити їх у нормативному акті, на зразок Положення про розробку інструкцій з охорони праці.

71. Яремко З. Пов'язані однією метою / З. Яремко, С. Тимошук // Охорона праці. – 2017. – № 12. – С. 24-25.

Роботодавець і працівник разом відповідають за охорону праці на робочому місці.

72. Яценко В. Деякі питання щодо навчання з охорони праці / В. Яценко // Безпека життєдіяльності. – 2017. – № 10. – С. 22.

73. Яценко Д. До питання проведення і реєстрації інструктажів [охорона праці] / Д. Яценко // Безпека життєдіяльності. – 2017. – № 11. – С. 32.

74. Bochkovskiy A. P. Modern issues of labor safety development and promising ways of their solution = Сучасні проблеми розвитку охорони праці та перспективні шляхи їх вирішення / А. Р. Bochkovskiy // Зернові продукти і комбікорми. – 2018. – Т. 18. – № 3. – С. 4-9.

У статті визначено основні сучасні проблеми розвитку охорони праці як науки в Україні та запропоновані перспективні шляхи їх вирішення.

Охорона праці в сільському господарстві

75. Безпека технологічних процесів при виробництві та післязбиральній обробці продукції рослинництва / Д. А. Бутко, В. Л. Луценков, Ю. П. Рогач, В. В. Петров ; За ред. Ю.П.Рогача. – Симферополь : Бізнес-інформ, 2002. – 344 с.

76. Войналович О. Актуальні завдання охорони праці в АПК / О. Войналович // Охорона праці. – 2017. – № 6. – С. 25-27.

Як адаптувати методологію оцінювання професійних ризиків для сільгосппідприємств та розробити алгоритми виявлення небезпек.

77. Войналович О. В. Охорона праці у рибному господарстві [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О.В. Войналович, Є. І. Марчишина. — К.: Центр учбової літератури, 2016. — 630 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2177225/>. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

78. Войналович О. В. Охорона праці в галузі: організаційні засади охорони праці у вищих аграрних

зкладах / О. В. Войналович, Н. М. Рідей, О. В. Зазимко. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 336 с.

Крім загальнообов'язкових питань, розглядаються соціальні та економічні аспекти охорони праці, включено новий розділ "Фізіологія та психологія праці".

79. Зоря М. Охорона праці в АПК: великі проблеми малих підприємств / М. Зоря // Охорона праці. – 2014. – № 11. – С. 6-8.

80. Іванченко В. О. Охорона праці в малих фермерських господарствах [Електронний ресурс] / В. О. Іванченко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. — 2014. — Вип. 25. — С. 47-51. — Режим доступу : <http://dSPACE.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/607/1/9.pdf>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

81. Колесник С. АПК: потрібно діяти! / С. Колесник, І. Приймак // Охорона праці. – 2016. – № 11. – С. 40-41.
Про нещасні випадки в АПК.

82. Колесник С. Механізатор - що шахтар / С. Колесник // Охорона праці. – 2017. – № 6. – С. 22-24.
Безпека праці в аграрному секторі: пам'ятка механізатору, рекомендації вчених, заходи щодо зниження ризиків.

83. Колесник С. Настав час активніше братися за АПК / С. Колесник // Охорона праці. – 2013. – № 7. – С. 17.

84. Колесник С. Готуємо трактор до роботи / С. Колесник // Охорона праці. – 2018. – № 4. – С. 44-46.
Як правильно провести перевірку та ремонт сільгосптехніки.

85. Колесник С. Небезпечні польоти над полями / С. Колесник // Охорона праці. – 2018. – № 2. – С. 29-31.

Про порушення вимог безпеки авіаційно-хімічних робіт в аграрній галузі.

86. Концептуальні підходи до вдосконалення системи управління охороною праці та ризиком на підприємствах АПК / В. Ф. Камінський, В. М. Лапін, Г. Г. Гогіташвілі [та ін.] // Вісник аграрної науки. – 2014. – № 7. – С. 43-47.

87. Купира З. "Непрохані гості" на підприємстві / З. Купира // Охорона праці : наук.-виробн. журн. – 2018. – № 7. – С. 18-19.

Як підвищити ефективність держнагляду в АПК та СКС.

88. Кухарук М. Заходи безпеки під час роботи з пестицидами / М. Кухарук // Безпека життєдіяльності. – 2018. – № 5. – С. 36.

89. Марчишина Є. І. Методологія оцінювання умов праці на робочих місцях працівників / Є. І. Марчишина, В. О. Бабенко // Сучасне птахівництво. – 2014. – № 3. – С. 26-31.

Про охорону праці на підприємствах АПК.

90. Марчишина Є. І. Основні працезахоронні засади збереження життя та здоров'я працівників на виробництві / Є. І. Марчишина, Ю. О. Вечеря // Сучасне птахівництво. – 2013. – № 3. – С. 25-27.

91. Марчишина Є. І. Основні функціональні обов'язки з охорони праці керівників виробничих підрозділів птахофабрик / Є. І. Марчишина, Т. О. Зубок, О. А. Безуса // Сучасне птахівництво. – 2014. – № 7. – С. 26-29.

92. Марчишина Є. І. Особливості безпеки праці на страусовій фермі / Є. І. Марчишина, В. М. Джухіль // Сучасне птахівництво. – 2014. – № 5. – С. 27-30.

93. Марчишина Є. Нові правила охорони праці у лабораторіях, де проводять дослідження з використанням хімічних речовин Є. Марчишина, В. Мельник, Р. Гайдученко // Сучасне птахівництво. – 2013. – № 9. – С. 26-29.

94. Мельник В. Невдало зекономили / В. Мельник // Охорона праці. – 2017. – № 4. – С. 15-17.

Чому в лісових господарствах не можна скорочувати посаду майстра.

95. Нетребський О. А. Заходи щодо поліпшення умов праці на українських солодових заводах / О. А. Нетребський, І. В. Мельник, А. І. Литвинчук // Хранение и переработка зерна. – 2013. – № 1. – С. 60-63.

96. Новак Т. С. Інституціональні принципи охорони праці в сільському господарстві (загальна характеристика) [Електронний ресурс] / Т. С. Новак. — Режим доступу : <http://vuzlib.com/content/view/2461/8/>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

97. Новак Т. С. Вплив держави на забезпечення охорони праці в сільському господарстві [Електронний ресурс] / Т. С. Новак, К. В. Рудніцька // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України.— 2015. — Вип. 232. — С. 37-42. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pvnaц_prav_2015_232_8— Дата останнього доступу: 10.01.2018.

98. Новак Т. С. До питання забезпечення права на охорону праці у сільському господарстві [Електронний ресурс] / Т. С. Новак // Вісник Академії адвокатури України. — 2012. — Число 3. — С. 228-230. — Режим

доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2012_3_52. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

99. Охорона праці під час застосування пестицидів на підприємствах сільського господарства [Електронний ресурс] : моногр. / [О. В. Войналович, В. М. Лапін, О. П. Литвин та ін.]. — К. : Едельвейс, 2017. — 167 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2325617/>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

100. Охорона праці та здоров'я працівників сільського господарства [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/literatura/agrар-pravo/24.php>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

101. Павлюк И. Безопасность в «мелочах». Охрана труда при опрыскивании / И. Павлюк // Зерно. – 2014. – № 6. – С. 184–186.

102. Павлющенко С. Рациональное зерно: безпека на елеваторах / С. Павлющенко // Охорона праці. – 2018. – № 11. – С. 33-35.

103. Пількевич О. Нещасний випадок у м'ясному цеху: практика розслідування / О. Пількевич // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 11. – С. 41-43.

104. Пістун І. П. Охорона праці в галузі сільського господарства: навч. посіб. / І. П. Пістун, А. П. Березовецький, С. А. Березовецький. — Суми: Університетська книга, 2009. — 368 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/969739/>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

105. Пістун І. П. Охорона праці в сільському господарстві : навч. посіб. (технічне обслуговування і

ремонт машин сільськогосподарського виробництва) / І. П. Пістун, В. В. Хом'як, Й. В. Хом'як. - Суми : Університетська книга, 2007. - 456 с.

106. Приймак Г. М. Охорона праці та техніка безпеки у бджільництві / Г. М. Приймак // Пасіка. – 2015. – № 7. – С. 7-9.

107. Радіонов М. О. Підвищення ефективності здійснення державного нагляду та видомчого контролю за станом охорони праці на підприємствах агропромислового комплексу / М. О. Радіонов // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2016. – № 3. – С. 39-61.

108. Радіонов М. О. Підвищення ефективності здійснення державного нагляду за станом охорони праці на підприємствах лісового господарства [Електронний ресурс] / М. О. Радіонов // Проблеми охорони праці в Україні. — 2017. — Вип. 33. — С. 101-111. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/por_2017_33_15. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

109. Рогач Ю. П. Методичні основи пропаганди охорони праці на підприємствах АПК [Електронний ресурс] / Ю. П. Рогач // Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету. — 2014. — Вип. 4. — Т. 1. — С. 131-136. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvtdau_2014_4_1_20. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

110. Романенко Н. В. Організація та виконання вимог з охорони праці у молочній галузі / Н. В. Романенко, Л. С. Бардакова // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2018. – № 3. – С. 88-92.

111. Сакун М. М. Охорона праці при вирощуванні сільськогосподарських культур : навч. посіб. / М. М. Сакун, В. Ф. Нагорнюк ; за ред. М.М. Сакуна. – Одеса : Видавництво "ВМВ", 2009. – 184 с.

112. Терещенко В. Кролики - це не лише цінне хутро, а й... загублене молоде життя / В. Терещенко // Охорона праці. – 2013. – № 8. – С. 36-37.

Про стан охорони праці у фермерських господарствах.

113. Третьяков Є. А. Щодо особливостей охорони праці в сільському господарстві [Електронний ресурс] / Є. А. Третьяков // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. — 2014. — Вип. 10-1(2). — С. 60-62. — (Юриспруденція). — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2014_10-1\(2\)__18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2014_10-1(2)__18). — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

114. Удосконалюємо охорону праці в АПК // Охорона праці. – 2018. – № 1. – С. 17.

115. Фандеєв О. Виклики та нові можливості в АПК / О. Фандеєв // Охорона праці. – 2016. – № 3. – С. 4-5.

116. Федоренко М. Безпечне проведення механізованого скошування трави / М. Федоренко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2014. – № 3. – С. 13-25.

117. Федоренко М. Майстрам газонних справ / М. Федоренко // Охорона праці. – 2017. – № 6. – С. 28-30.

Про безпечне механізоване скошування трави, класифікацію машин для скошування газонів та організацію таких робіт.

118. Федоренко М. Невідповідність вимогам використання захисної огорожі тракторного навісного обладнання / М. Федоренко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2016. – № 8. – С. 39-41.

119. Федоренко М. Охорона праці у сільськогосподарському виробництві; аналізуємо нові правила / М. Федоренко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 11. – С. 6-12.

120. Федоренко М. Правила охорони праці для працівників, зайнятих на роботах зі зберігання та переробки зерна: "за" і "проти" / М. Федоренко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 1. – С. 15- 24.

121. Шаталов О. С. Особливості травматизму та охорони праці працівників сільського господарства [Електронний ресурс] / О. С. Шаталов // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. — 2014. — Вип. 4. — С. 396-406. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnuygp_tekhn_2014_4_48. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

122. Шептунова З. Як безпечно використовувати пестициди й агрохімікати / З. Шептунова // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 8. – С. 11-20.

123. Шишков В. З. Охорона праці в цукровій галузі і вимоги до роботодавців стосовно забезпечення безпечного виконання робіт [Електронний ресурс] / В. З. Шишков, Я. В. Нирко, А. В. Шишков // Цукор України. — 2016. — № 3. — С. 38-42. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Cu_2016_3_8. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

124. Шишков А. Зниження ризиків травмування в робочій зоні під час виробничих процесів / А. Шишков // Продовольча індустрія АПК. – 2018. – № 1. – С. 4-9.

125. Шкрабак В. К. Безопасность жизнедеятельности в сельскохозяйственном производстве : учеб. / В. К. Шкрабак, А. В. Луковников, А. К. Тургиев. – М. : КолосС, 2005. – 512 с.

Законодавство з охорони праці

126. Артюх С.М. Удосконалення механізму розробки інструкцій з охорони праці в умовах вищого навчального закладу[Електронний ресурс] / С.М. Артюх, А.О. Вербицький // Якість технологій та освіти. — 2013. — № 4. — С. 78-81. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/yakicst_2013_4_17. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

127. Вигівський В. Галузь АПК: оновлюємо нормативну базу / В. Вигівський, Н. Чумакова, М. Ромась // Охорона праці. – 2013. – № 4. – С. 10-12.

128. Вознюк А. Чекаємо на ISO 45001 / А. Вознюк // Охорона праці. – 2017. – № 12. – С. 7.

Новини законодавства з охорони праці та впровадження нового міжнародного стандарту ISO 45001.

129. Горденко С. І. Тенденції розвитку законодавства України з огляду інтеграції євросоюзу у сфері охорони праці [Електронний ресурс] / С. І. Горденко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. — 2015. — Вип. 124. — С. 14-17. — (Педагогічні науки). — Режим доступу : <http://>

nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2015_124_6. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

130. Гордєєв С. Порятунк потопуючих - справа рук самих потопуючих / С. Гордєєв // Охорона праці. — 2016. — № 4. — С. 52-53.

Закон "Про охорону праці" дає працівникам ефективний цивілізований спосіб відстоювати своє право на безпечні умови праці.

131. Грибан В. Г. Впровадження в національну практику України базових принципів законодавства Євросоюзу в галузі безпеки праці, охорони життя та здоров'я працівників [Електронний ресурс] / В. Г. Грибан, І. О. Гавриленко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. — 2015. — № 3. — С. 117-126. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2015_3_18. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

132. Енгстрем В. Б. Щодо нормативно-правового забезпечення діяльності служби гігієни праці на підприємстві / В. Б. Енгстрем // Інформаційний бюлетень з охорони праці. — 2018. — № 1. — С. 37-42.

133. Ізуїта П. О. Форми й методи контролю та нагляду за дотриманням законодавства про охорону праці [Електронний ресурс] / П. О. Ізуїта // Науковий вісник — публічного та приватного права. — 2015. — Вип. 1. — С. 46-51. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvppr_2015_1_11. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

134. Клемпарський М. М. Норми сучасного міжнародного трудового права про безпеку праці та

гігієну праці [Електронний ресурс] / М. М. Клемпарський, О. В. Назимко // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. — 2017. — № 1. — С. 44-52. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pppd_2017_1_8. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

135. Моїсеєнко О. Що проглядає кризь сухі рядки Показчика / О. Моїсеєнко // Охорона праці : наук.-виробн. журн. — 2017. — № 12. — С. 26-27.

Як в Україні переглядають нормативно-правові акти з охорони праці.

136. Обушенко О. М. Органи нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю та охорону праці [Електронний ресурс] / О. М. Обушенко // Південноукраїнський правничий часопис. — 2014. — № 1. — С. 99-102. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pupch_2014_1_33. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

137. Остапенко Л. О. Стан адміністративної відповідальності за порушення законодавства в галузі охорони праці в Україні [Електронний ресурс] / Л. О. Остапенко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". — 2015. — № 824. — С. 77-83. — (Юридичні науки). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2015_824_15. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

138. Охорона праці в Україні. Нормативна база / упоряд. О. М. Роїна. — 5-те вид., змін. і доп. — К. : КНТ, 2008. — 536 с.

139. ПІ 2.0.00-081-1999 Примірні інструкція з охорони праці під час виконання ручних робіт у

рослинництві Міністерство агропромислового комплексу України. — Затверджено наказом Мінагропрому України від 15.12.1999 №368. — Київ. — 9 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2023614/>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

140. Половко М. В. Охорона праці на підприємстві : навч.-практич. посіб. / М. В. Половко, В. С. Рак, В. В. Степанченко. — К. : ОЛАН, 2004. — 254 с.

Дані про законодавчу та нормативну базу охорони праці в Україні, відображені основні принципи організації роботи з охорони праці.

141. Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України : наказ Міністерства освіти і науки України від 14.12.2017 № 1512/31380 / Міністерство освіти і науки України // Безпека життєдіяльності. — 2018. — № 4. — С. 2-5. — Поч. Закінч. - № 4. - 2018.

142. Потебешко В. Куди ми йдемо? / В. Потебешко // Охорона праці. — 2017. — № 8. — С. 26-28.

Про поточний стан нормативної бази з охорони праці в Україні та напрями її ефективного розвитку.

143. Правила охорони праці у сільськогосподарському виробництві = Державний нормативний акт про охорону праці. — К. : ФОРТ, 2001. — 384 с.

144. Правила охорони праці у сільськогосподарському виробництві НПАОП 01.0-

1.01-12 : наказ від 26.11.2012 № 1353 / МНС України // Охорона праці. – 2013. – № 2. – С. 4-16.

145. Правові основи працезохоронної політики та охорони праці [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. Д. Губенко , Б. М. Коржик, В. П. Андрійченко, Н. А. Губенко . — Х.: ХНАМГ, 2011 – 174 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/814872/>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

146. Про затвердження Правил охорони праці для виноробного виробництва [Електронний ресурс] : наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 26.11.2012 № 1351 // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2073-12>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

147. Про затвердження Правил охорони праці для працівників виробництва солоду, пива та безалкогольних напоїв [Електронний ресурс] : наказ Міністерства соціальної політики від 18.04.2017 № 635 // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0633-17>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

148. Про затвердження Правил охорони праці для працівників, зайнятих на цукровому виробництві [Електронний ресурс] : наказ від 05.10.2018 р. № 1467/ Міністерстві соціальної політики України // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем — Режим доступу : [/http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1250-18](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1250-18). — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

149. Про затвердження Правил охорони праці для працівників, зайнятих на роботах зі зберігання та пере-

робки зерна [Електронний ресурс] : наказ Міністерства соціальної політики від 20.09.2017 № 1504 // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1288-17/page>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

150. Про затвердження Правил охорони праці на рибоводних підприємствах внутрішніх водойм [Електронний ресурс] : наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 26.11.2012 № 1352 // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2074-12>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

151. Про затвердження Правил охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт [Електронний ресурс] : наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.01.2015 № 21 // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0124-15>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

152. Про затвердження Правил охорони праці у птахівництві [Електронний ресурс] : наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 06.10.2008 № 213 // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1067-08>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

153. Про затвердження Правил охорони праці у сільськогосподарському виробництві [Електронний ресурс] : наказ від 29.08.2018 р. № 1240 / Міністерстві соціальної політики України // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем.— Режим дос-

типу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1090-18?lang=ru>. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

154. Про затвердження Правил охорони праці у сільськогосподарському виробництві [Електронний ресурс] : наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 26.11.2012 № 1353 // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2075-12>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

155. Про затвердження Правил охорони праці у тваринництві. Конярство [Електронний ресурс] : наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 26.11.2012 № 1350 // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2072-12>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

156. Про охорону праці [Електронний ресурс] : закон України від 14.10.1992 . № 2694- XII / Верховна рада України. // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/page>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

157. Русанов М. Перспективи адаптації законодавства України щодо організації охорони праці працівників освітніх закладів [Електронний ресурс] / М. Русанов, Г. Брославська // Педагогіка і психологія професійної освіти. — 2017. — № 2. — С. 57-64. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pippo_2017_2_8. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

158. Сажієнко В. Чия справа, того й відповідальність / В. Сажієнко // Охорона праці. – 2016. – № 5. – С. 22-27.

Види та розміри відповідальності за порушення законодавства про працю.

159. Сербінова Л. Упроваджуємо директиви ЄС / Л. Сербінова // Охорона праці. – 2018. – № 7. – С. 27-29.

160. Серета О. Г. Міжнародні стандарти з охорони праці: сучасний стан та перспективи адаптації законодавства України [Електронний ресурс] / О. Г. Серета // Публічне право. — 2013. — № 2. — С. 219-226. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2013_2_31. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

161. Сивко В. Й. Правові та організаційні основи охорони праці в Україні : навч. пос. / В. Й. Сивко. – К. : Кондор, 2003. – 140 с.

162. Сільвай Н. Вимоги НПАОП знай, а порушив - відповідай! / Н. Сільвай // Охорона праці. – 2018. – № 3. – С. 16-19.

Про методи впливу на працівників, які порушують та ігнорують нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП).

163. Сліпачук О. А. Аналіз норм законодавства з гігієни праці / О. А. Сліпачук, Н. В. Романенко // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2018. – № 1. – С. 42-49.

164. Солодчук Л. Драйвова сила / Л. Солодчук // Охорона праці. – 2018. – № 7. – С. 24-26.

Яким є вітчизняне законодавство з питань безпеки та гігієни праці з погляду європейських експертів. І що

потрібно зробити для узгодження його з європейськими стандартами.

165. Таїрова Т. Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу в галузі охорони праці / Т. Таїрова // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2017. – № 4. – С. 4-11.

166. Теличко О. А. Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері охорони праці молоді [Електронний ресурс] / О. А. Теличко // Право і суспільство. — 2016. — № 1(2). — С. 59-64. — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_1\(2\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_1(2)_13). — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

167. Фандеєв О. Кризь негатив - до директив / О. Фандеєв // Охорона праці. – 2018. – № 1. – С. 9.

Про зміни у вітчизняному законодавстві про охорону праці.

168. Федоренко М. Нормативна база з безпеки праці: знайомимося наново / М. Федоренко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2017. – № 11. – С. 41-49.

169. Харчук Л. Спочатку - лабораторні дослідження, потім - медогляди / Л. Харчук // Охорона праці : наук.-виробн. журн. – 2018. – № 6. – С. 42-44.

Нормативне регулювання організації медичних оглядів працівників. Професійні захворювання в Україні.

170. Цибульська О. В. Про деякі зміни до законодавства України про охорону праці / О. В. Цибульська, О. А. Березинець // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2016. – № 4. – С. 18-26.

171. Цибульська О. По-новому про відоме, або Читаючи Закон... / О. Цибульська // Охорона праці. – 2015. – № 9. – С. 24.

Розглядається ст. 7 Закону України "Про охорону праці", а також ситуація, що склалася у зв'язку із застосуванням нової Гігієнічної класифікації праці.

172. Цибульська О. По-новому про відоме, або Читаючи Закон... / О. Цибульська // Охорона праці. – 2016. – № 3. – С. 22-26.

Огляд ст. 8 Закону України "Про охорону праці" щодо забезпечення працівників засобами індивідуального захисту.

173. Цибульська О. По-новому про відоме, або Читаючи Закон... / О. Цибульська // Охорона праці. – 2017. – № 8. – С. 18-25.

Про управління охороною праці та обов'язки роботодавця відповідно до ЗУ "Про охорону праці" і Директиви Ради 89/391/ЄЕС.

174. Цибульська О. По-новому про відоме, або Читаючи Закон... / О. Цибульська // Охорона праці. – 2017. – № 11. – С. 18-20.

Про обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці відповідно до ст. 14 Закону "Про охорону праці".

175. Цибульська О. По-новому про відоме, або Читаючи Закон... / О. Цибульська // Охорона праці. – 2018. – № 7. – С. 34-37.

Про службу охорони праці підприємства та комісію з питань охорони праці підприємства, їхні основні функції та відмінності (статті 15 і 16 Закону України "Про охорону праці" відповідно).

176. Чумакова Н. В. Сучасний стан нормативно-правової бази з охорони праці / Н. В. Чумакова, Н. Є. Олесіч // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2015. – № 1. – С. 3-39.

177. Чумакова Н. НПАОП-2015 / Н. Чумакова // Охорона праці. – 2015. – № 12. – С. 18-19.

Про нормативно-правові акти з охорони праці, які набули чинності у 2015 році, та про перспективи цього напрямку діяльності Державної служби України з питань праці протягом наступних трьох років.

178. Чумакова Н. Ризик-орієнтований підхід в Україні / Н. Чумакова, О. Цибульська // Охорона праці. – 2016. – № 1. – С. 8-11.

Про впровадження принципів ризик-орієнтованого підходу в національне законодавство про охорону праці.

Система управління охороною праці (СУОП)

179. Богданова О. В. Визначення провідних та керуваних показників результативності системи управління охороною праці / О. В. Богданова // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2015. – № 4. – С. 55-68.

180. Богданова О. В. Впровадження програм з розвитку безпечної поведінки працівників на промислових підприємствах. Досвід застосування / О. В. Богданова // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2014. – № 4. – С. 40-48.

181. Богданова О. В. Методики постановки цілей у системі управління охороною праці / О. В. Богданова //

Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2015. – № 2. – С. 28-37.

182. Бочковский А. П. Пріоритетні напрямки удосконалення системи управління охороною праці на підприємствах / А. П. Бочковский // *Зернові продукти і комбікорми*. – 2014. – № 2. – С. 11-15.

183. Гнатюк О. На порозі кардинальних змін / О. Гнатюк // *Охорона праці*. – 2016. – № 3. – С. 6-11.

Про заходи щодо створення ефективної системи управління охороною праці в агропромисловому комплексі.

184. Гогіташвіл, Г. Г. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами : навч. посіб. / Г. Г. Гогіташвілі, Є. Т. Карчевські, В. М. Лапін. – К. : Знання, 2007. – 367 с.

185. Євтушенко О. В. Удосконалення методів управління охороною праці на підприємствах харчової промисловості [Електронний ресурс] / О. В. Євтушенко, С. Д. Коваленко // *Харчова промисловість*. — 2014. — № 15. — С. 141-148. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Khp_2014_15_27. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

186. Здановський В. Г. Про порядок побудови системи управління охорони праці підприємства з урахуванням ризик-орієнтованого підходу / В. Г. Здановський // *Інформаційний бюлетень з охорони праці*. – 2017. – № 4. – С. 65-73.

187. Здановський В. Г. Удосконалення системи охорони праці в Україні на сонові ризик-орієнтованої моделі / В. Г. Здановський // *Безпека життєдіяльності*. – 2018. – № 3. – С. 32-35.

188. Камінський В. Ф. Концептуальні підходи до вдосконалення системи управління охороною праці та ризиком на підприємствах АПК [Електронний ресурс] / В. Ф. Камінський, В. М. Лапін, Г. Г. Гогіташвілі // Вісник аграрної науки. — 2014. — № 7. — С. 43-47. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaan_2014_7_11. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

189. Коваль В. І. Управління охороною праці в промисловості : навч. посібн. / В. І. Коваль, В. А. Скороходов. — К. : Професіонал, 2005. — 448 с.

Теоретичні питання управління охороною праці і даються практичні рекомендації зі створення безпечних умов роботи на промислових підприємствах.

190. Кравчун О. Документація з питань охорони праці, передбачена СУОП / О. Кравчун // Довідник спеціаліста з охорони праці. — 2014. — № 6. — С. 54-59.

191. Кухтій В. Як побудувати ефективну СУОП / В. Кухтій // Охорона праці : наук.-виробн. журн. — 2018. — № 9. — С. 4-7.

192. Лисенко О. OHSAS 18001: крок за кроком / О. Лисенко // Охорона праці. — 2015. — № 12. — С. 20-23.

У статті йдеться про етапи сертифікації впровадженої на підприємстві системи менеджменту професійної безпеки і здоров'я.

193. Лисенко О. OHSAS 18001: крок за кроком / О. Лисенко // Охорона праці. — 2015. — № 11. — С. 28-32.

Про підготовку системи менеджменту професійної безпеки і здоров'я до сертифікації та вибір сертифікованої компанії.

194. Лисенко О. OHSAS 18001: крок за кроком / О. Лисенко // Охорона праці. – 2016. – № 10. – С. 32-35.

Процедури підготовки й реагування в надзвичайних ситуаціях.

195. Лисенко О. ISO 45001: готуємось до впровадження / О. Лисенко // Охорона праці. – 2018. – № 3. – С. 28-30.

На березень поточного року запланована офіційна публікація міжнародного стандарту ISO 45001 "Системи управління професійною безпекою та здоров'ям. Вимоги та настанови до застосування".

196. Лисюк М. О. Організація та проведення аудиту охорони праці на підприємстві / М. О. Лисюк // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2018. – № 1. – С. 65-89.

197. Матвійчук Д. МОП в Україні: новий проект на підтримку Держпраці / Д. Матвійчук // Охорона праці. – 2016. – № 4. – С. 11-13.

В Україні розпочато роботу з розвитку превентивної культури охорони праці.

198. Моїсеєнко О. Час виправляти недоліки / О. Моїсеєнко // Охорона праці. – 2016. – № 4. – С. 34-35.

Кращий світовий досвід управління у сфері охорони праці для застосування в Україні.

199. Сільвай Н. Вимоги НПАОП знай, а порушив - відповідай! / Н. Сільвай // Охорона праці. – 2018. – № 3. – С. 16-19.

Про методи впливу на працівників, які порушують та ігнорують нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП).

200. Сорочинська О. Л. Аналіз виробничого травматизму – основа вдосконалення СУОП [Електронний ресурс] / О. Л. Сорочинська, Ю. В. Косовець // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. — 2015. — Вип. 26-27. — С. 250-255. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpdetut_tsit_2015_26-27_32. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

201. Створюємо нову СУОП // Охорона праці. – 2015. – № 3. – С. 30-33.

202. Трофімчук В. Людина понад усе / В. Трофімчук // Охорона праці. – 2015. – № 9. – С. 16-20.
Під час впровадження міжнародних стандартів в Україні в центрі уваги має перебувати людина, а не системи менеджменту.

203. Фандеєв О. За крок до ризик-орієнтованої СУОП / О. Фандеєв // Охорона праці. – 2016. – № 4. – С. 25.

Про концепцію реформування системи управління охороною праці в Україні.

204. Фандеєв О. Стандарти ISO - виходимо із зони комфорту / О. Фандеєв // Охорона праці. – 2018. – № 3. – С. 31-33.

Про впровадження міжнародних стандартів з охорони праці на українських підприємствах

205. Цибульська О. Пошук оптимального рішення. Про концептуальні засади впровадження ризик-орієнтованого підходу в СУОП / О. Цибульська, Н. Чумакова // Охорона праці. – 2016. – № 4. – С. 26-29.

206. Цопа В. Безпека та якість у системах менеджменту: ISO 9001:2015 / В. Цопа // Охорона праці. – 2016. – № 2. – С. 10-14.

207. Цопа В. Новий стандарт ISO 45001 з управління охороною праці / В. Цопа // Охорона праці. – 2015. – № 2. – С. 22-26.

У 2016 р. британський стандарт BS OHSAS 18001:2007 "Системи менеджменту гігієни і безпеки праці. Вимоги" планується замінити міжнародним стандартом ISO 45001. У статті розглянемо структуру та зміст нових вимог стандарту ISO 45001 у його першій редакції.

208. Цопа В. ISO 45001:2018 в Україні / В. Цопа // Охорона праці. – 2018. – № 8. – С. 4-7.

Стандарт ISO 45001:2018 як інструмент для реалізації в Україні Концепції реформування системи управління охороною праці та Директиви Ради № 89/391/ЄЕС.

209. Цопа В. Від інтегрованих систем менеджменту компаній - до інтегрованої системи менеджменту безпеки / В. Цопа // Охорона праці. – 2018. – № 5. – С. 24-31.

Інтегрована система менеджменту (ICM) забезпечує підвищення узгодженості дій усередині організації, підсилюючи синергетичний ефект, який полягає в тому, що загальний результат від узгоджених дій набагато вищий, ніж сума окремих результатів.

210. Цопа В. Упроваджуємо ISO 45001:2018: контекст організації та заінтересовані сторони / В. Цопа // Охорона праці. – 2018. – № 4. – С. 20-24.

Як реалізувати в системах управління гігієною та безпекою праці нові вимоги ISO 45001.

211. Швагер Н. Ю. Аналіз систем управління охороною праці зарубіжних країн [Електронний ресурс] / Н.

Ю. Швагер, Д. П. Заїкіна // Вісник Криворізького національного університету. — 2016. — Вип. 41. — С. 69-73. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vktu_2016_41_17. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

Виробничий травматизм та професійні захворювання

212. Аналіз травматизму і професійних захворювань в галузі тваринництва та заходи по їх запобіганню [Електронний ресурс] / Б. О. Рудницький, А. В. Спирін, В. Б. Туровська, В. Б. Рудницький // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. — 2014. — Вип. 1. — С. 118-124. — (Технічні науки). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpvnutn_2014_1_19. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

213. Виявлення причин виробничого травматизму і професійних захворювань у галузі тваринництва та їх профілактика [Електронний ресурс] / Б. О. Рудницький, А. В. Спирін, Ю. А. Полева, П. Л. Гулько // Корми і кормовиробництво. — 2015. — Вип. 80. — С. 199-206. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/kik_2015_80_38. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

214. Волинець О. Щоб не наступати на ті самі граблі / О. Волинець // Охорона праці. — 2017. — № 1. — С. 38-39.

Розробка заходів щодо усунення причин нещасного випадку на виробництві.

215. Гріньова О. Без охоти нема роботи / О. Гріньова // Охорона праці. – 2015. – № 9. – С. 21-23.

Про лінь як складову людського фактора, який, у свою чергу, є чи не основним чинником травматизму на виробництві.

216. Дмитрюк С. П. Дослідження та профілактика виробничого травматизму в галузі АПК [Електронний ресурс] / С. П. Дмитрюк // Строительство. Материаловедение. Машиностроение. Серия : Безопасность жизнедеятельности. — 2016. — Вып. 93. — С. 249-255. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/smmbz_2016_93_39. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

217. Драб Я. Психолог на підприємстві / Я. Драб // Охорона праці. – 2018. – № 2. – С. 46-48.

Про організацію системи психофізіологічного забезпечення на підприємстві.

218. Древаль Ю. Д. Аналіз стану виробничого травматизму в закладах освіти як основа для вдосконалення культури охорони праці [Електронний ресурс] / Ю. Д. Древаль, Я. О. Сичікова // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету — 2016. — Вип. 1. — С. 72-81. — (Педагогічні науки). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpu_2016_1_14. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

219. Євтушенко О. В. Аналітичне дослідження виробничого травматизму на м'ясопереробних підприємствах України [Електронний ресурс] / О. В. Євтушенко // Наукові праці Національного університету харчових технологій. — 2014. — Т. 20. — № 3. — С. 123-132. — Режим доступу : <http://>

nbuv.gov.ua/UJRN/Npnukht_2014_20_3_17. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

220. Євтушенко О. В. Дослідження виробничого травматизму на підприємствах та організаціях цукрової промисловості України [Електронний ресурс] / О. В. Євтушенко, А. О. Сірик, О. П. Лукіянік // Цукор України. — 2016. — № 4. — С. 31-35. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Cu_2016_4_8. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

221. Іхно Д. С. Сучасний стан та перспективи зниження виробничого травматизму на підприємствах України з урахуванням європейських тенденцій в сфері охорони праці / Д. С. Іхно, О. В. Богданова // Інформаційний бюлетень з охорони праці. — 2016. — № 4. — С. 33-36.

222. Кальниш В. Стрес на робочому місці і проблема напруженості праці / В. Кальниш // Охорона праці. — 2016. — № 6. — С. 39-41.

Деякі аспекти оцінювання напруженості праці на робочих місцях.

223. Колесник С. Безпечний навантажувач / С. Колесник // Охорона праці. — 2018. — № 7. — С. 44-46.

Найбільш поширеним засобом механізації на підприємствах з великими обсягами вантажно-розвантажувальних робіт є навантажувачі. Під час їх використання фіксують високий рівень виробничого травматизму.

224. Колесник С. Небезпечне зерно / С. Колесник // Охорона праці. — 2014. — № 5. — С. 51-53.

Про ризик отримання травм під час зберігання та переробки зерна, а також про профілактику нещасних випадків.

225. Колесник С. Як із травматизмом? А як потрібно? / С. Колесник // Охорона праці. – 2018. – № 4. – С. 32-33.

Про недосконалість системи обліку нещасних випадків на виробництві.

226. Левчук К. О. Виробничий травматизм в Україні: причини та шляхи запобігання [Електронний ресурс] / К. О. Левчук, О. В. Копил // Збірник наукових праць Дніпродзержинського державного технічного університету. Технічні науки. — 2016. — Вип. 1. — С. 208-214. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpddtu_2016_1_41. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

227. Лисюк М. Вчимося на чужих помилках / М. Лисюк // Охорона праці. – 2016. – № 1. – С. 46-47.

Приклади нещасних випадків, що зумовлені людським чинником.

228. Лисюк М. "Сам винен" / М. Лисюк // Охорона праці. – 2017. – № 10. – С. 40-41.

Нещасні випадки з вини потерпілих працівників: "знав (вимоги безпеки), та забув (що їх потрібно виконувати).

229. Марчишина Є. І. Дослідження причин виробничого травматизму працівників та основні аспекти відшкодування заподіяної шкоди потерпілим [Електронний ресурс] / Є. І. Марчишина, В. В. Мельник, Н. В. Сапура // Сучасне птахівництво. — 2016. — № 9-10. — С. 26-29. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sps_2016_9-10_10. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

230. Мельник І. Собака буває кусючим / І. Мельник // Охорона праці. – 2017. – № 9. – С. 36-37.

Про особливості та наслідки нещасних випадків на виробництві внаслідок контакту з тваринами.

231. Моїсеєнко О. Запобігаємо механічному травмуванню / О. Моїсеєнко // Охорона праці. – 2016. – № 4. – С. 38-39.

Про способи захисту від небезпечних виробничих чинників.

232. Петера В. Л. Комплексні заходи з попередження виробничого травматизму під час експлуатації енергетичного обладнання у сільському господарстві України / В. Л. Петера // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2014. – № 1. – С. 95-96.

233. Пількевич О. Досвід не гарантія безпеки / О. Пількевич // Охорона праці. – 2016. – № 4. – С. 46.

Про причини травмування досвідчених працівників на прикладі одного нещасного випадку.

234. Потапенко Т. Небезпечна звичка до безпеки / Т. Потапенко // Охорона праці. – 2018. – № 3. – С. 12-14.

Як знизити вплив людського чинника у статистиці виробничого травматизму. Хто і як впливає на формування у працівника навичок безпечної праці.

235. Рогач Ю. П. Особливості професійної захворюваності в АПК України в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Ю. П. Рогач, А. С. Комар // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету. — 2013. — Вип. 13. — Т. 6. — С. 286-294. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ptdau_2013_13_6_36. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

Проаналізовано професійну захворюваність в агропромислово-му комплексі України та виявлено особливості тенденції цього явища. Наведено основні причини незадовільного стану та необхідні заходи щодо його поліпшення за сучасних умов.

236. Романенко Н. Бережіть молодь! / Н. Романенко // Охорона праці. – 2018. – № 1. – С. 32-36.

Про нещасні випадки на виробництві з молодими фахівцями.

237. Романенко Н. Нічого не порушив, а травмувався / Н. Романенко // Охорона праці. – 2017. – № 6. – С. 38-40.

Як запобігти нещасним випадкам, що стаються з вини інших осіб.

238. Романенко Н. Працой без травм! / Н. Романенко, О. Сліпачук // Охорона праці. – С. 34-37.

Найтиповіші виробничі травми за різними галузями економіки.

239. Романенко Н. Наломали дров / Н. Романенко // Охорона праці. – 2016. – № 6. – С. 36-37.

На конкретних прикладах з'ясовуємо причини нещасних випадків: особиста необережність чи порушення дисципліни.

240. Савченко В. М. Дослідження рівня виробничого травматизму та професійної захворюваності в галузі технічного сервісу АПК України [Електронний ресурс] / В. М. Савченко, Н. М. Цивенкова, Л. Г. Савченко // Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів. — 2016. — № 6. — С. 100-105. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/tcalk_2016_6_14. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

241. Савченко Л. Г. Дослідження рівня виробничого травматизму і профзахворюваності в галузі тваринництва та переробки продукції тваринництва АПК України [Електронний ресурс] / Л. Г. Савченко, Н. М. Цивенкова, В. М. Савченко // Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка. — 2016. — Вип. 25. — С. 115-122. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ZnpPdatu_2016_25_15. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

242. Савченко Л. Г. Дослідження рівня виробничого травматизму та профзахворюваності при вирощуванні продукції рослинництва в умовах відкритого та захищеного ґрунту України [Електронний ресурс] / Л. Г. Савченко, В. М. Савченко // Інженерія природокористування. — 2017. — № 2. — С. 116-120. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Iprk_2017_2_21. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

243. Семерня О. В. Аналіз впливу шкідливих виробничих факторів на розвиток професійних захворювань працівників сільського господарства [Електронний ресурс] / О. В. Семерня // Вісник Сумського національного аграрного університету. — 2016. — Вип. 3. — С. 164-170. — (Механізація та автоматизація виробничих процесів). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_mekh_2016_3_35. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

244. Сліпачук О. А. Причини нещасних випадків на виробництві / О. А. Сліпачук // Інформаційний бюлетень з охорони праці. — 2017. — № 2. — С. 45-50.

245. Сліпачук О. А. Профілактика нещасних випадків і професійних захворювань / О. А. Сліпачук //

Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2017. – № 2. – С. 25-30.

246. Сліпачук О. А. Запобігання та контроль виробничих ризиків / О. А. Сліпачук, Н. В. Романенко, О. Л. Андрущенко // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2017. – № 4. – С. 42-53.

247. Таїрова Т. М. Виробничий травматизм в Україні: тенденції змін і фактори впливу / Т. М. Таїрова // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2017. – № 1. – С. 23-27.

248. Таїрова Т. М. Стан виробничого травматизму на підприємствах сільського господарства України / Т. М. Таїрова, О. А. Сліпачук // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2016. – № 1. – С. 14-28.

249. Ткачишин В. Як запобігти професійним захворюванням, спричиненим виробничою вібрацією / В. Ткачишин // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 7. – С. 50-58.

250. Трунова Г. А. Захист працівників від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання: міжнародно-правовий аспект [Електронний ресурс] / Г. А. Трунова // Альманах міжнародного права. — 2017. — Вип. 17. — С. 90-97. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/amp_2017_17_12. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

251. Федоренко М. Аналізуємо травматизм поновому / М. Федоренко // Охорона праці. – 2016. – № 4. – С. 40-45.

Про новий, більш об'єктивний метод статистичного аналізу виробничого травматизму.

252. Федоренко М. "Невиробнича" травма на виробництві / М. Федоренко // Охорона праці. – 2018. – № 10. – С. 44-45.

253. Яременко А. Вантажити й розвантажувати без наслідків / А. Яременко // Охорона праці. – 2018. – № 3. – С. 34-35.

Про основні причини травмування під час проведення ВРР.

254. Яремко З. Схема розвитку нещасного випадку: усуваємо людський чинник / З. Яремко, С. Писаревська // Охорона праці. – 2015. – № 8. – С. 44-45.

255. Bochkovskiy A. P. The theory and practice of risk assessment of professional dangers = Теорія і практика оцінювання ризиків виникнення професійних небезпек / А. Р. Bochkovskiy, N.Yu. Sapozhnikova // Зернові продукти і комбікорми. – 2018. – Т. 18. – № 2. – С. 4-10.

Професійні ризики

256. Адамів С. С. Дослідження шляхів зниження професійного ризику серед механізаторів в АПК [Електронний ресурс] / С. С. Адамів, В. П. Голод // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. — 2017. — Т. 19. — № 74. — С. 188-191. — (Сільськогосподарські науки). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvlnuvmbcgn_2017_19_74_43. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

257. Березуцький В. Оцінка ризиків від ХПШ / В. Березуцький, В. Горбенко // Охорона праці : наук.-виробн. журн. – 2017. – № 11. – С. 22-24.

Метод використання ризик-індикаторів дає змогу визначити групу професійного ризику за ступенем впливу шкідливих факторів.

258. Бойченко М. В. Управління професійними ризиками як напрямок розвитку підприємства [Електронний ресурс] / М. В. Бойченко // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку. — 2014. — № 4. — С. 332-340. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sim_2014_2014_26. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

259. Бочковський А. П. "Людський фактор" та професійний ризик: випадковість чи закономірність [Електронний ресурс] / А. П. Бочковський // Зернові продукти і комбікорми. — 2014. — № 4. — С. 7-13. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zpik_2014_4_5. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

260. Бочковський А. П. Науково-практичні аспекти мінімізації ризиків виникнення професійних небезпек [Електронний ресурс] / А. П. Бочковський, Н. Ю. Сапожнікова // Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування. — 2017. — № 2. — С. 92-101. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ebzp_2017_2_14. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

261. Бочковський А. П. Розробка автоматизованої системи мінімізації професійних ризиків [Електронний ресурс] / А. П. Бочковський, Н. Ю. Сапожнікова //

Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування. — 2018. — № 1. — С. 57-65. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ebzp_2018_1_9. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

262. Віткін Л. М. Методика ідентифікації небезпек та оцінки професійних ризиків в умовах виробничої діяльності на м'ясопереробному підприємстві [Електронний ресурс] / Л. М. Віткін, С. М. Лапач, О. Р. Ролько // Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил. — 2015. — Вип. 1. — С. 110-114. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ZKhUPS_2015_1_26. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

Зазначено, що управління ризиками дозволяє створювати і захищати цінності. Управління ризиками є невід'ємною частиною всіх організаційних процесів. Проведено ідентифікацію й оцінювання ризиків на м'ясопереробному підприємстві. Управління ризиками є частиною процесу прийняття рішень. Запропоновано побудову інтегрованої системи управління (ІСУ) на основі ризикоорієнтованого підходу в м'ясопереробній галузі. Управління ризиками є динамічне, інтерактивне і реагує на зміни.

263. Віткін Л. М. Методика оцінювання ступеню професійного ризику в умовах виробничої діяльності на м'ясопереробному підприємстві [Електронний ресурс] / Л. М. Віткін, О. Р. Ролько // Системи обробки інформації. — 2016. — Вип. 2. — С. 156-159. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/soi_2016_2_34. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

Управління ризиками є невід'ємною частиною всіх організаційних процесів. Запропоновано вдосконалену методика оцінювання ступеню професійного ризику за системою показників.

264. Войналович О. В. Наукові засади розроблення класифікатора професійних ризиків на механізованих процесах у сільському господарстві [Електронний ресурс] / О. В. Войналович, О. А. Гнатюк, В. П. Голод // Механізація і електрифікація сільського господарства. — 2013. — Вип. 97(2). — С. 58-66. — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mesg_2013_97\(2\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mesg_2013_97(2)_9). — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

265. Войналович О. В. Оцінення професійного ризику трактористів-машиністів під час ремонтування та технічного обслуговування сільськогосподарської техніки [Електронний ресурс] / О. В. Войналович, О. А. Гнатюк // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. — 2016. — Вип. 254. — С. 123-135. — (Техніка та енергетика АПК). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pvnauc_tech_2016_254_14. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

266. Гігієнічна оцінка професійного ризику працівників при застосуванні пестицидів та бакових сумішей у системі хімічного захисту полуниці [Електронний ресурс] / Т. І. Зінченко, І. М. Пельо, С. Т. Омельчук, О. П. Вавріневич // Медичні перспективи. — 2016. — Т. 21. — № 4. — С. 130-135. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Мр_2016_21_4_24. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

267. Козодой Н. В. Методи оцінки професійного ризику з урахуванням комплексної дії шкідливих факторів [Електронний ресурс] / Н. В. Козодой // Збірник наукових праць Української державної академії залізничного транспорту. — 2014. — Вип. 144. — С. 50-58. — Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/>

UJRN/Znpudazt_2014_144_12. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

268. Кононова І. Оцінка ризиків для профілактики профзахворювань / І. Кононова // Охорона праці. — 2017. — № 7. — С. 36-37.

Про потребу термінового розроблення або перезатвердження нових санітарних норм і правил та відповідних нормативно-правових актів з охорони праці (НПАОП).

269. Місяць О. Оцінка ризиків по-англійськи / О. Місяць // Охорона праці. — 2016. — № 5. — С. 14-17.

Як працює одна з найкращих у світі систем безпеки та гігієни праці.

270. Моїсеєнко О. І це все про нього... Про ризик! / О. Моїсеєнко // Охорона праці. — 2015. — № 9. — С. 13-15.

Про те, що таке ризик і що властиво цьому поняттю, а що ні.

271. Моїсеєнко О. Ризикнемо поговорити про ризик / О. Моїсеєнко // Охорона праці. — 2013. — № 5. — С. 31-33.

Застосування терміну "ризик" у законодавчих, нормативно-правових актах і спеціальній літературі з охорони праці.

272. Моїсеєнко О. Роботи з підвищеною небезпекою: дивись у корінь! / О. Моїсеєнко // Охорона праці. — 2016. — № 6. — С. 22-25.

Про терміни "роботи з підвищеною небезпекою" і "роботи підвищеної небезпеки".

273. Надрага В. І. Методичні засади оцінювання професійних ризиків [Електронний ресурс] / В. І. Надрага // Вісник економічної науки України. — 2014. —

№ 1. — С. 77-81. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2014_1_20. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

Представлено результати дослідження методичних засад оцінки професійних ризиків. Зазначено, що актуальність проблеми оцінки професійних ризиків є досить значною у зв'язку з упровадженням нових механізмів обов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Визначено сутність професійного ризику, яка полягає у тому, що він пов'язаний з невизначеністю та ймовірнісними характеристиками об'єктно-суб'єктних взаємозв'язків: впливом техногенного середовища на людину, суб'єктивним сприйняттям ризиків людиною, станом охорони праці на виробництві, дієвістю механізмів соціального страхування та реабілітації.

274. Руда Т. В. Гігієнічна оцінка професійного ризику при застосуванні стробілуринових фунгіцидів на посівах олійних культур [Електронний ресурс] / Т. В. Руда, М. М. Коршун, С. І. Гаркавий // Світ медицини та біології. — 2017. — № 2. — С. 103-110. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/S_med_2017_2_25. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

275. Савченко В. М. Дослідження рівня професійного ризику, виробничого травматизму та профзахворюваності в галузі тваринництва України [Електронний ресурс] / В. М. Савченко, Н. М. Цивенкова, Л. Г. Савченко // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". — 2017. — № 19. — С. 151-156. — (Механіко-технологічні системи та комплекси). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpimtsk_2017_19_26. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

276. Сухомлин В. Небезпеки та ризики на прикладах / В. Сухомлин, А. Добрун // Охорона праці. – 2016. – № 2. – С. 34-37.

Як уникнути аварій за допомогою визначення існуючих небезпек та оцінки ризиків.

277. Управління ризиками - в основу держнагляду! // Охорона праці. – 2018. – № 1. – С. 3.

278. Управління ризиком травматизму на виробничих підприємствах [Електронний ресурс] / О. Є. Кружилко, В. В. Майстренко, К. Н. Ткачук, О. І. Полукаров // Проблеми охорони праці в Україні. — 2013. — Вип. 26. — С. 3-9. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pop_2013_26_3. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

279. Цапко В. Г. Роль біологічних чинників виробничого середовища у формуванні професійного ризику здоров'ю робітників сільського господарства [Електронний ресурс] / В. Г. Цапко, М. Ю. Стеренбоген // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. — 2012. — Вип. 170(2). — С. 145-151. — (Техніка та енергетика АПК). — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/pvnuu_tech_2012_170\(2\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/pvnuu_tech_2012_170(2)_20). — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

280. Цопа В. Базова методологія управління ризиками в системах менеджменту / В. Цопа // Охорона праці. – 2018. – № 1. – С. 18-26.

Методологія управління ризиками є базовою (типовою) і розроблена на основі міжнародних стандартів ISO та методу управління ризиками "Метелик". Ця методологія встановлює загальні принципи і процедури аналізу, оцінки й управління ризиками в компаніях.

281. Цопа В. HAZOR: дослідження небезпеки й працездатності / В. Цопа // Охорона праці. – 2017. – № 5. – С. 14-18.

Про базовий спосіб ідентифікації небезпек, оцінки й управління ризиками у сфері промислової безпеки та охорони праці.

282. Шевчук І. Економічні аспекти оцінювання ризиків / І. Шевчук // Охорона праці. – 2015. – № 11. – С. 6-11.

Про впровадження прогресивної системи оцінювання ризиків як моделі раціонального вкладення коштів в ефективні заходи з охорони праці для бізнесу.

Гігієна праці

283. Алієва М. Гігієна праці офісних працівників / М. Алієва // Охорона праці. – 2017. – № 12. – С. 41-42.

Про вимоги до організації та обладнання робочих місць під час роботи з комп'ютерною технікою.

284. Алієва М. Гігієна праці в тепличному господарстві / М. Алієва // Охорона праці. – 2017. – № 11. – С. 46-48.

Про фактори, що роблять працю в теплицях важкою й напруженою.

285. Брухно Р. П. Вплив гігієнічних умов праці на біологічний вік операторів з розливу безалкогольних та слабоалкогольних напоїв [Електронний ресурс] / Р. П. Брухно, Н. В. Солоха, Є. Г. Слаутенко // Довкілля та здоров'я. — 2017. — № 1. — С. 50-53. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/dtz_2017_1_14. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

286. Величко И. В. Гигиена и безопасность труда на тракторах и автомобилях в сельском хозяйстве : учеб. пособ. / И. В. Величко, В. И. Величко. – Львів : Афiша, 2001. – 198 с.

287. Гігієна праці [Електронний ресурс] : підруч. / [Ю. І. Кундієв, О. П. Яворовський, А. М. Шевченко та ін.]. — Київ : Медицина, 2011. — 904 с. — Дата останнього доступу : 10.01.2018. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2277406/>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

288. Гігієнічна оцінка умов праці при застосуванні бакових сумішей пестицидів у овочівництві [Електронний ресурс] / [В. Ф. Москаленко, І. М. Пельо, С. Т. Омельчук та ін.] // Український журнал з проблем медицини праці. — 2013. — № 3. — С. 9-24. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ujprmp_2013_3_3. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

289. Діордічук Т. Гігієнічні критерії оцінки умов праці під час дії факторів біологічного походження / Т. Діордічук // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2014. – № 8. – С. 64-70.

290. Кобець В. Коли очікувати на результат? / В. Кобець // Охорона праці. – 2015. – № 9. – С. 40-43.

Про складнощі реформування служби гігієни праці.

291. Колесник С. Восени рахують не тільки курчат / С. Колесник // Охорона праці. – 2015. – № 11. – С. 23.

Про випадки гострих отруєнь на птахофабриках, якщо на них не вимірюють концентрацію шкідливих речовин.

292. Колесник С. Держись, Хома, іде зима! / С. Колесник // Охорона праці. – 2017. – № 12. – С. 44-45.

Холод не страшний, якщо дотримуватися вимог з безпеки та гігієни праці.

293. Колодійчук С. Медичні огляди осіб, які працюють із персональними ЕОМ / С. Колодійчук // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 2. – С. 4-6.

294. Колодійчук С. Як складають санітарно-гігієнічну характеристику умов праці / С. Колодійчук // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2018. – № 4. – С. 26-36.

295. Конвенція про служби гігієни праці № 161 // Інформаційний бюлетень з охорони праці. - 2017. - № 3. - С. 71-77.

296. Кононова І. Больові точки гігієни праці / І. Кононова, Д. Тімошина // Охорона праці. – 2015. – № 9. – С. 44-45.

297. Лисюк М. О. Стрес на роботі / М. О. Лисюк // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2017. – № 2. – С. 15-24.

298. Литвин В. "Комп'ютерні" хвороби / В. Литвин // Охорона праці. – 2017. – № 12. – С. 40-41.

299. Марюха Ю. В. Атестація робочих місць як один із напрямків гігієнічного моніторингу умов праці в Україні [Електронний ресурс] / Ю. В. Марюха, Ю. О. Колієвська // Медицина сьогодні і завтра. — 2013. — № 3. — С. 103-106. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Msiz_2013_3_22. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

300. Нагорна А. Недогляди в медоглядах / А. Нагорна, І. Кононова // Охорона праці. – 2018. – № 1. – С. 40-42.

Про процедуру визначення осіб, які підлягають медоглядам.

301. Новак І. Від компенсацій до профілактики: європейський шлях для України / І. Новак // Охорона праці. – 2016. – № 1. – С. 6-7.

Ризик-орієнтований підхід до професійної безпеки та здоров'я.

302. Орехова О. В. Проблеми гігієни праці та професійної патології в конвенціях і рекомендаціях Міжнародної організації праці [Електронний ресурс] / О. В. Орехова, О. І. Павленко // Український журнал з проблем медицини праці. — 2014. — № 3. — С. 73-82. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ujprmp_2014_3_10. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

303. Пьорковські А. Захист по-польськи / А. Пьорковські // Охорона праці. – 2018. – № 8. – С. 47-49.

Стаття присвячена організації системи безпеки і гігієни праці.

304. Руда Т. В. Гігієнічна оцінка умов праці при застосуванні гербіциду Кельвін Плюс, ВГ та інсектициду Пленум 50 WG, ВГ на посівах олійних культур [Електронний ресурс] / Т. В. Руда, М. М. Коршун // Український журнал з проблем медицини праці. — 2016. — № 4. — С. 66-72. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ujprmp_2016_4_9. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

305. Селявін Д. А ви підготувались до спеки? / Д. Селявін // Охорона праці. – 2017. – № 6. – С. 44-45.

Щодо забезпечення комфортного мікроклімату на робочих місцях.

306. Сліпачук О. А. Аналіз норм законодавства з гігієни праці / О. А. Сліпачук, Н. В. Романенко // Інформаційний бюлетень з охорони праці. - 2018. - № 1. - С. 42-49.

307. Солодчук Л. Драйвова сила / Л. Солодчук // Охорона праці.- 2018. - № 7. - С. 24-26.

Яким є вітчизняне законодавство з питань безпеки та гігієни праці з погляду європейських експертів. І що потрібно зробити для узгодження його з європейськими стандартами.

308. Стеренбоген М. Ю. Гігієнічні особливості умов праці при виробництві біопалива із відходів сільськогосподарської сировини [Електронний ресурс] / М. Ю. Стеренбоген, А. Я. Чудновець // Український журнал з проблем медицини праці. — 2017. — № 2. — С. 3-11. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ujprmp_2017_2_2. — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

309. Тимошина Д. Гігієнічні нормативи для оцінки ризиків / Д. Тимошина, Р. Коваль, О. Скапа // Охорона праці. – 2017. – № 7. – С. 42-45.

Проблемні питання гігієнічного нормування та регламентування небезпечних факторів.

310. Цопа В. Організації ЄС у сфері безпеки й гігієни праці / В. Цопа // Охорона праці. - 2015. - № 6. - С. 10-17.

311. Чернюк В. Медицина праці: виклики ХХІ сторіччя / В. Чернюк // Охорона праці. – 2017. – № 7. – С. 33-35.

Вплив на здоров'я людини наноматеріалів і нанотехнологій, інформатизація суспільства, хімічна безпека.

312. Чорна К. П. Сучасне визначення поняття безпека та гігієна праці [Електронний ресурс] / К. П. Чорна // Митна справа. — 2015. — № 4(2). — С. 214-219. — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2015_4\(2\)_38](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2015_4(2)_38). — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ)

313. Вигівський В. Забезпечення ЗІЗ на підставі аналізу професійних ризиків / В. Вигівський, Н. Чумакова // Охорона праці. — 2013. — № 10. — С. 22-23.

314. Волошина С. М. Поняття безпеки й гігієни праці [Електронний ресурс] / С. М. Волошина // Науковий вісник Ужгородського національного університету. — 2015. — Вип. 35(1.2). — С. 48-51. — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_35\(1](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_35(1). — Дата останнього доступу: 11.01.2018.

315. Голінько В. Небезпечні низькочастотні шуми / В. Голінько, С. Чеберячко, В. Фрундін // Охорона праці. — 2017. — № 7. — С. 46-48.

Визначення сфери застосування та вибір засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) органів слуху для гірничодобувних підприємств.

316. Голінько В. Вибір ефективних засобів індивідуального захисту органів слуху / В. Голінько, С. Чеберячко // Охорона праці і пожежна безпека. — 2018. — № 12. — С. 30-39.

317. Єрофеев В. Вибираємо захисні рукавиці: категорії виробничих небезпек / В. Єрофеев // Довідник спеціаліста з охорони праці. — 2013. — № 12. — С. 60-67.

318. Каштанов С. Ф. Огляд регламенту (EU) 2016/425 на засоби індивідуального захисту / С. Ф. Каштанов, Л. Д. Третякова, І. Д. Прокопенко // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2018. – № 3. – С. 12-18.

319. Колесник С. Бережіть зіницю ока / С. Колесник // Охорона праці. – 2016. – № 6. – С. 48-49.

Про засоби та методи захисту очей під час роботи.

320. Литвиненко Г. Засоби індивідуального захисту: виготовлення та застосування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Г. Литвиненко, Л. Третякова. — К. : Лібра, 2008. — 320 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/883558/>. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

321. Марченко О. С. Історія розвитку засобів індивідуального захисту [Електронний ресурс] / О. С. Марченко // Сучасна спеціальна техніка. — 2017. — № 2. — С. 56-61. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ssstt_2017_2_11. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

322. Романенко Н. ЗІЗ є - безпеки нема! / Н. Романенко // Охорона праці. – 2016. – № 11. – С. 38-39.

Чому працівники не використовують наявних засобів індивідуального захисту, виконуючи роботи підвищеної небезпеки?

323. Романенко Н. В. Сучасні вимоги до належного забезпечення працівників засобами індивідуального захисту / Н. В. Романенко, Т. Яцюк // Інформаційний бюлетень з охорони праці. – 2017. – № 4. – С. 57-60.

324. Ромась М. Д. Щодо визначення потреби в засобах індивідуального захисту для працівників на виробництві [Електронний ресурс] / М. Д. Ромась, О. В. Цибульська // Проблеми охорони праці в Україні. — 2015. — Вип. 29. — С. 88-102. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pop_2015_29_13. — Дата останнього доступу: 10.01.2018.

У статті запропоновано орієнтовний перелік небезпечних і шкідливих виробничих факторів та визначено їх взаємозв'язок із необхідними ЗІЗ, що мають відповідні захисні властивості. Умови праці можуть бути оцінені як менш шкідливі та віднесені відповідно до Гігієнічної класифікації праці до першого ступеня третього класу лише за умови обґрунтованого визначення потреби у ЗІЗ, що мають забезпечувати ефективний захист від впливу шкідливих і небезпечних виробничих факторів та зниження рівня ризику ушкодження здоров'я працівників.

325. Сакун М. Засоби індивідуального захисту органів дихання у сільгоспвиробництві: які бувають та як використовувати / М. Сакун, І. Москалюк // Довідник спеціаліста з охорони праці. — 2018. — № 10. — С. 30-34.

326. Сербінова Л. А. До питання використання ЗІЗ на робочих місцях / Л. А. Сербінова, О. С. Тимошук // Інформаційний бюлетень з охорони праці. — 2018. — № 2. — С. 58-66.

327. Сурін Р. Респіраторні потрібні й важливі / Р. Сурін // Охорона праці. — 2016. — № 10. — С. 30.

Хто і як повинен підбирати засоби індивідуального захисту органів дихання.

328. Фандєєв О. Взуття професійного призначення / О. Фандєєв // Охорона праці. — 2015. — № 5. — С. 26-29.

329. Фандеєв О. Дружи з головою - надівай каску / О. Фандеєв // Охорона. – 2015. – № 10. – С. 32-35.
Призначення та загальні вимоги до промислових захисних касок.
330. Фандеєв О. Захищають ЗІЗ та здоровий глузд / О. Фандеєв // Охорона праці. – 2017. – № 5. – С. 38-39.
Про відповідальне поводження із хімічними засобами захисту рослин.
331. Фандеєв О. Фільтруємо пил, дими, тумани, гази й пари / О. Фандеєв // Охорона праці :– 2016. – № 8. – С. 26-29.
Поради з підбору засобів індивідуального захисту органів дихання.
332. Федоренко М. Каска та захисний шолом. У чому відмінності? / М. Федоренко // Охорона праці : на-ук.-вироб. журн. – 2015. – № 10. – С. 36-37.
Про засоби захисту голови та вимоги щодо їх застосування.
333. Федоренко М. Спецодяг, спецвзуття та формений одяг: вимоги до використання / М. Федоренко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2017. – № 12. – С. 51-55.
334. Чернетенко О. Умовні позначення захисних властивостей засобів індивідуального захисту / О. Чернетенко // Довідник спеціаліста з охорони праці. – 2014. – № 2. – С. 17-21.
335. Шостак М. Якими мають бути ЗІЗ слуху / М. Шостак // Охорона праці.– 2017. – № 6. – С. 46-47.
Про активні та комунікаційні навушники і комунікаційні системи.

336. Шостак М. Карі очі, чорні брови - захисти і будь здоровий! / М. Шостак // Охорона праці : наук.-виробн. журн. – 2017. – № 11. – С. 30-31.

Правильно підбираємо захисні окуляри.

Авторський покажчик

А

Адамів С. С. 256
 Алієва М. 283, 284
 Андрійченко В. П. 145
 Андрущенко О. Л. 246
 Артюх С. М. 126

Б

Бабенко В. О. 89
 Бардакова Л. С. 110
 Бедрій Я. І. 47
 Безуса О. А. 91
 Березинець О. А. 170
 Березовецький А. П. 104
 Березовецький С. А. 104
 Березуцький В. 257
 Білінський Б. О. 47
 Богатчук І. А. 43
 Богданова О. В. 1, 2, 3, 4, 179, 180, 181, 221
 Бойченко М. В. 258
 Боровик І. М. 46
 Бочковский А. П. 182, 259, 260, 261
 Брославська Г. 157
 Брухно Р. П. 285
 Бутко Д. А. 75

В

Вавріневич О. П. 266
 Ведерніков М. Д. 5
 Величко В. И. 286

Величко И. В. 286
 Вербицький А. О. 126
 Вечеря Ю. О. 90
 Вигівський В. 127, 313
 Віткін Л. М. 262, 263
 Вознюк А. 128
 Войналович О. В. 76, 77, 78, 99, 264, 265
 Волинець О. 214
 Волошина С. М. 314

Г

Гавриленко І. О. 131
 Гайдученко Р. 93
 Гандзюк М. П. 6
 Гаркавий С. І. 274
 Геврик Є. О. 7, 8
 Гнатюк О. А. 183, 264, 265
 Гогіташвілі Г. Г. 9, 86, 184, 188
 Голінько В. 315, 316
 Голод В. П. 256, 264
 Гончарюк О. М. 10
 Горбенко В. 257
 Горденко С. І. 129
 Гордєєв С. 130
 Грибан В. Г. 11, 131
 Грищук М. В. 12
 Гріньова О. 215
 Губенко В. Д. 145
 Губенко Н. А. 145
 Гулько П. Л. 213

Д

Джухіль В. М. 92
 Діордічук Т. 289
 Дмитрюк С. П. 216
 Добрун А. 276
 Драб Я. 217
 Древаль Ю. Д. 218
 Дуброва Н. 13

Е

Енгстрем В. Б. 132

Є

Євтушенко О. В. 185, 219,
 220
 Єрофеев В. 317

Ж

Жалібо М.О. 6
 Жидецький В. Ц. 14, 15
 Жукова Ю. 16

З

Зазимко О. В. 78
 Заїкіна Д. П. 211
 Запорожець О. І. 46
 Звягінцева В. 17
 Здановський В. Г. 18, 19, 186,
 187
 Зеркалов Д. В. 20, 64
 Зінченко Т. І. 266
 Зоря М. 79
 Зубок Т. О. 91

І

Іванченко В. О. 80

Іваськевич І. О 21
 Івах Р. М. 47
 Ізуїта П. О. 133
 Іхно Д. С. 221

К

Кальниш В. 222
 Камінський В. Ф. 86, 188
 Карчевські Є. Т. 184
 Катренко Л. А. 22, 23
 Каштанов С. Ф. 318
 Керб Л. П. 24
 Кириченко Ю. А. 43
 Кіт Ю. В. 22
 Клемпарський М. М. 134
 Кобець В. 290
 Кобилянський Б. Б. 36
 Коваленко С. Д. 185
 Коваль В. І. 189
 Коваль Р. 309
 Козодой Н. В. 267
 Козяр М. М. 47
 Колесник С. 25, 26, 27, 28,
 29, 30, 81, 82, 83, 84, 85, 223,
 224, 225, 291, 292, 319
 Колієвська Ю. О. 299
 Колодійчук С. 293, 294
 Комар А. С. 235
 Кононова І. 268, 296, 300
 Копил О. В. 226
 Коржик Б. М. 145
 Коршун М. М. 274, 304
 Косовець Ю. В. 200
 Кравчун О. 190
 Кружилко О. Є. 278
 Кундієв Ю. І. 287

Купира З. 87
 Кухарук М. 88
 Кухтій В. 191
 Лапач С. М. 262
 Лапін В. М. 9, 86, 99, 184, 188
 Левчук К. О. 226
 Лисенко О. 192, 193, 194, 195
 Лисюк А. С. 32
 Лисюк М. О. 31, 32, 34, 196, 227, 228, 297
 Лисюк С. Д. 33
 Литвин В. 298
 Литвин О. П. 99
 Литвиненко Г. 320
 Литвинчук А. І. 95
 Лукіянік О. П. 220
 Луковников А. В. 125
 Лущенков В. Л. 75

М

Майстренко В. В. 278
 Марченко О. С. 321
 Марчишина Є. І. 77, 89, 90, 91, 92, 93, 229
 Марюха Ю. В. 299
 Матвійчук Д. 197
 Медведєв, Е. Н. 35
 Мельник В. В. 93, 94, 229
 Мельник І. В. 95, 230
 Михальченко Г. Г. 36
 Мінка С. В. 48
 Місяць О. 269
 Міхеєва М. Ю. 43
 Моїсеєнко О. 37, 38, 39, 40, 135, 198, 231, 270, 271, 272
 Москаленко В. Ф. 288

Москалюк І. 325

Н

Нагайчук О. 41
 Нагорна А. 300
 Нагорнюк В. Ф. 111
 Надрага В. І. 273
 Назимко О. В. 134
 Небоженко К. В. 42
 Негодченко О. В. 11
 Нетребський О. А. 95
 Нирко Я. В. 123
 Новак І. 301
 Новак Т. С. 96, 97, 98
 Новік І. М. 44

О

Обушенко О. М. 136
 Олесіч Н. Є. 176
 Олійник О. 45
 Омельчук С. Т. 266, 288
 Орехова О. В. 302
 Остапенко Л. О. 137

П

Павленко О. І. 302
 Павлюк І. 101
 Павлющенко С. 50, 102
 Пельо І. М. 266, 288
 Петера В. Л. 232
 Петров В. В. 75
 Пешко Н. П. 8
 Писарєвська С. 254
 Пількевич О. 103, 233
 Пістун І. П. 23, 104, 105
 Подольська Є. А. 48

Полевода Ю. А. 213
 Половко М. В. 140
 Полукаров О. І. 278
 Полярус О. В. 48
 Потапенко Т. 234
 Потебешко В. 142
 Почтаренко П. 51
 Приймак Г. М. 106
 Приймак І. 81
 Прокопенко І. Д. 318
 Протоєрейський О. С. 46
 Пьорковські А. 302

Р

Радіонов М. О. 107, 108
 Рак В. С. 140
 Рідей Н. М. 78
 Рогач Ю. П. 75, 109, 235
 Рожков А. 52, 60
 Ролько О. Р. 262, 263
 Романенко Н. 56, 110, 163, 236, 237, 238, 239, 246, 306, 322, 323
 Ромась М. Д. 127, 324
 Руда Т. В. 274, 304
 Рудницький Б. О. 212, 213
 Рудницький В. Б. 212
 Рудницька К. В. 97
 Русанов М. 157

С

Савченко В. М. 240, 241, 242, 275
 Савченко Л. Г. 240, 241, 242, 275
 Сажієнко В. 158

Сакун М. М. 111, 325
 Сапожнікова Н. Ю. 261
 Сапура Н. В. 229
 Селявин Д. 53, 54, 305
 Семерня О. В. 243
 Сербінова Л. А. 159, 326
 Середа О. Г. 160
 Серіков Я. О. 55
 Сивко В. Й. 161
 Сичікова Я. О. 218
 Сільвай Н. 162, 199
 Сірик А. О. 220
 Скапа О. 309
 Скороходов В. А. 189
 Слаутенко Є. Г. 285
 Сліпачук О. А. 56, 163, 244, 245, 246, 248, 306
 Смолкін І. Н. 57
 Солодчук Л. 58, 164, 307
 Солоха Н. В. 285
 Сомар Г. В. 8
 Сопільняк В. 59
 Сорокін Г. Ф. 35
 Сорочинська О. Л. 200
 Спірін А. В. 212, 213
 Степанченко В. В. 140
 Стеренбоген М. Ю. 279, 308
 Сторожук В. М. 61
 Сурін Р. 327
 Сухомлин В. 276

Т

Таїрова Т. 165, 247, 248
 Таїрова Т. М. 62
 Теличко О. А. 166
 Терещенко В. 112

Тимошина Д. 309
 Тимошук С. 71
 Тимошук О. С. 326
 Тимченко Ф. 63
 Тимошина Д. 296
 Ткачишин В. 249
 Ткачук К. Н. 64, 278
 Третьяков Є. А. 113
 Третьякова Л. Д. 318, 320
 Трофімчук В. 202
 Трунова Г. А. 250
 Тургиев. А. К. 125
 Туровська В. Б. 212

У

Українцева К. 17

Ф

Фандєєв О. 115, 167, 203,
 204, 328, 329, 330, 331
 Федоренко М. 65, 66, 67, 116,
 117, 118, 119, 120, 168, 251,
 252, 332, 333
 Франчук Г. М. 46
 Фрундін В. 315

Х

Халімовський Є. П. 6
 Харчук Л. 169
 Хом'як В. В. 105
 Хом'як Й. В. 105

Ц

Цапко В. Г. 279

Цибульська О. В. 68, 170,
 171, 172, 173, 174, 175, 178,
 205, 324
 Цивенкова Н. М. 240, 241,
 275
 Цопа В. 206, 207, 208, 209,
 210, 280, 281, 310

Ч

Чеберячко С. 315, 316
 Чернетенко О. 334
 Чернушкіна О. О. 5
 Чернюк В. 311
 Чорна К. П. 312
 Чудновець А. Я. 308
 Чумакова Н. В. 127, 176, 177,
 178, 205, 313

Ш

Шаталов О. С. 121
 Швагер Н. Ю. 211
 Шевченко А. М. 287
 Шевчук І. 282
 Шевчук Л. 69
 Шептунова З. 122
 Шишков А. В. 123, 124
 Шишков В. З. 70, 123
 Шкрабак В. К. 125
 Шостак М. 335, 336

Я

Яворовський О. П. 287
 Яременко А. 253
 Яремко З. 71, 254
 Яцюк Т. 323
 Яценко В. 72

Яценко Д. 73

B

Bochkovskyi A. P. 74, 255

S

Sapozhnikova N. Yu. 255

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ВСТУП	5
Основи охорони праці	12
Охорона праці в сільському господарстві	22
Законодавство з охорони праці	30
Система управління охороною праці (СУОП)	40
Виробничий травматизм та професійні захворювання	46
Професійні ризики	54
Гігієна праці	61
Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ)	66
Авторський покажчик	72

Культура охорони праці

Рекомендаційний покажчик літератури

Укладач: **Ястремська** Анна Анатоліївна

Редактори: О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко

Комп'ютерний набір: А. А. Ястремська

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко

Формат Ум. друк. арк.
Тираж ___ прим. Зам. № ___

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе,9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua